

Del Rigor

I cannot speak of rigour without referring to my personal experiences, to my daily work and, in order to be able to do so, I shall attempt to describe the way in which a project is born, develops and is completed, trying to point out the moments when rigour plays a determining role.

In fact, rigour is a utensil without which all creative acts would be impossible.

If I think about what happens when I have to begin a new project, I realise that all I do is introduce into the natural, random cycle of thoughts and observations a kind of preoccupation which did not exist at a conscious level until that moment. This kind of foreign body never ceases to seek out relationships and resuscitate memories and images. It is comparable to a point of view to which my persona becomes subject, an objective through which I observe everything that occurs before me.

I enter this state with pleasure and note with satisfaction images and situations to which I had never formerly paid so much attention.

This agreeable psychological state is succeeded by a second, no less interesting phase, generated by an irresistible urge to put the complex of reflexions in order; and not only to arrange, but also to acquire certainties accompanied by a need to dogmatise, theorise and choose.

Thought longs for practicality and the search for concrete form, and I shall never tire of repeating that form is the application of thought to a principle alien to it, that liberty does not exist without obligation.

It is at the moment that the project is no more than a chaos of observations and aspirations when rigour has its first determining role to play. Rigour allows abstract thought to pass through the sieve of dogmatic principles with a kind of healthy absolutism and coldness.

I must confess that the first emotions are born at this moment: when from amongst the labyrinth of possible hypotheses I choose with rigour the one that is perfectly adapted to the dogmatic certainties of principle.

But the really thrilling emotions come later, when the project begins to take shape

No sé pas parlar de rigor sense fer referència a les meves experiències personals, a la meva tasca quotidiana, i, per poder-ho fer, provaré de descriure la manera com neix, creix i es conclou un projecte, i intentaré de concretar quins són aquells moments en què el rigor aconsegueix un paper determinant.

De fet, el rigor és un instrument de treball sense el qual qualsevol acte de creació fóra impossible.

Si m'aturo a pensar en allò que passa quan em trobo que haig de començar un projecte nou, m'adono que no faig més que introduir, en el cicle aleatori i natural dels pensaments i de les observacions, una mena de preocupació que fins aquell moment no era present en la meva consciència. Aquesta mena de cos estrany no deixa de cercar relacions, de suscitar records i imatges. És comparable a un punt de vista al qual se sotmet la meva persona, un objectiu per mitjà del qual observo tot allò que s'esdevé davant meu.

M'endinso amb plaer en aquest estat i apunto, amb satisfacció, imatges i situacions a les quals mai no havia dedicat tanta atenció.

A aquest estat psíquic tan agradable el succeix un altre no pas menys interessant, generat per una necessitat irresistible de posar ordre al conjunt de reflexions. I no pas solament d'ordenar-les, sinó també d'adquirir certituds, una necessitat de dogmatitzar, de teoritzar i de triar.

El pensament es deleix per allò que és pràctic i per la recerca de la forma concreta, i no em cansaré pas de repetir que la forma és l'aplicació d'un pensament a un principi que li és aliè, que la llibertat no existeix sense l'obligació.

I és en el moment que el projecte no és res més que un conjunt desordenat d'observacions i d'aspiracions quan el rigor aconsegueix per primera vegada el seu paper determinant.

El rigor permet que el pensament abstracte passi pel sedàs dels principis dogmàtics amb una mena d'absolutisme i de fredor saludables.

I haig de reconèixer que les primeres emocions neixen en aquest moment: quan, d'entre les intrincades hipòtesis possibles, trio amb rigor aquella que s'ajusta d'una manera perfecta

a les certituds dogmàtiques de principi.

Però les emocions més vives neixen després, quan el projecte comença a prendre forma, quan són els sentiments allò que nodreix la imaginació. Aquest estat d'excitació, però, tot i que és essencial al procés creatiu, comporta dos grans perills, que són l'ofuscament de la raó i la pressa a acabar. Heus ací que, en aquest punt, faig servir el rigor de tal manera que l'emoció engegada quedi subordinada a l'ordre, i el sentiment, a la consciència. I esdevé un plaer de saber exactament per què faig una cosa d'una manera determinada i no pas d'una altra, de saber que la norma governa la meua activitat.

En aquesta segona fase de la feina es donen moltes situacions de crisi i de descoratjament. Sé de sobres que aquests moments són els més difícils, però també els més fructífers, regits per la norma i el rigor, sobretot quan es tracta de descartar una sèrie —sempre llarga— de possibilitats teòriques per tal d'arribar a una conclusió concreta.

I, així, resulta que són, precisament, les obligacions elegides i desitjades les que garanteixen el curs de la meua feina, i és justament llur aplicació estricta allò que dona al projecte aquell signe d'originalitat que el distingeix de la resta. I és la fe en els principis i en el rigor, en la seva aplicació, allò que fa que solucions que, mirades a primera vista i en fred, haurien semblat absurdes i inacceptables, siguin possibles, evidents i naturals.

El tret original, el toc personal, no són pas tan sols productes de la imaginació, sinó el resultat d'una aplicació rigorosa dels principis. El treball no és pas el regne de la llibertat.

Per això m'agrada de pensar en els pobles antics, en llur fe en l'ordre diví, i em commou de saber que per a ells el problema de la bellesa quedava diluït davant del concepte, molt més absolut, de la perfecció. Per a ells, l'aplicació estricta de les normes divines era l'arma de la victòria per a assolir un resultat concret de valor absolut.

És cert que l'originalitat no existeix sense una gran dosi d'agosament. Però, si aquest agosament no va acompanyat de rigor, es converteix en una finalitat en ella mateixa, esdevé una manera d'aparentar o d'impressionar l'ignorant, i res més.

Sovint em trobo obligat a haver de descartar una possibilitat només perquè és ingovernable, perquè no és perfectament comprensible. L'excés és un enemic. Tot ho envileix, corromp el gust, converteix una novetat preciosa en un gest sense sentit. El rigor és, a més a més, un signe d'honradesa amb un mateix i envers els altres. És un signe de coherència, de fe en els principis, és una arma de persuasió.

Quan, més endavant, el projecte passa a la fase executiva, quan les opcions incideixen en els materials, en la tècnica constructiva, en les estructures, el rigor és el mitjà de dominar la situació. Arribats a aquest estadi de la feina, qualsevol compromís es transforma en una cadena d'errades l'una darrera l'altra, carregades de conseqüències nefastes. Si tot és possible,

and when feelings begin to nourish the imagination. However, this state of excitement, though essential to the creative process, carries two great risks with it, namely the clouding of reason and the desire to finish quickly. Thus, at this point, I use rigour in such a way that blind emotion is subordinated to order, and sentiment to consciousness. And it is a pleasure to know exactly why I do something in a particular way and not in another; to know that my activity is governed by rules.

This second phase is followed by many situations of crisis and discouragement. I know so well that these are the most difficult, but also the most fertile, moments, governed by norms and rigour, above all when it comes to rejecting a wide range of theoretical possibilities in order to reach a concrete conclusion.

Thus it happens that it is precisely the chosen, desired obligations that guarantee the course of my work, and it is their strict application that gives the project the stamp of originality that distinguishes it from so many others. It is faith in principles and rigour in their application that makes solutions possible, evident and natural that, at first sight and contemplated coldly, might have seemed absurd and unacceptable.

The original feature and the personal touch are not only products of the imagination but also the result of a rigorous application of principles. Work is not the kingdom of liberty.

For this reason I like to think about ancient peoples and their faith in the divine order, and I am moved by the knowledge that for them the problem of beauty melted away in the face of the much more absolute concept of perfection. For them, the strict application of divine norms was the weapon of victory with which to achieve a concrete result of absolute value.

It is true that originality cannot exist without a heavy dose of courage. But unless it is also accompanied by rigour, it becomes an end in itself, a way of posing and of impressing the unversed.

I am often forced to reject a possibility only because it is ungovernable, because it is not perfectly comprehensible. Excess is an enemy; it vilifies everything, corrupts taste and converts a precious novelty into a meaningless gesture. Rigour is, besides, a sign of honesty with oneself and with others; a sign of coherence, and faith in principles. It is a weapon of persuasion.

When the project later moves on to the executive phase, when options affect materials, constructional techniques and structures, rigour becomes the means through which to control the situation. Once this stage in the work process has been reached, any compromise becomes an endless succession of errors charged with ominous consequences. If everything is possible, if options depend on merely functional data, all disciplines, and there-

fore any appreciable result, become impossible. For this reason I believe that any renewal that our profession undergoes passes through a phase of modification of constructional techniques. The craftsman's work is art. But in order to prevent the craftsman's work from falling into the disorder created by the multiplicity and complexity of problems, it must be carried out with dedication, with seriousness, with rigour. Finally, and above all, I believe that one must work with clarity.

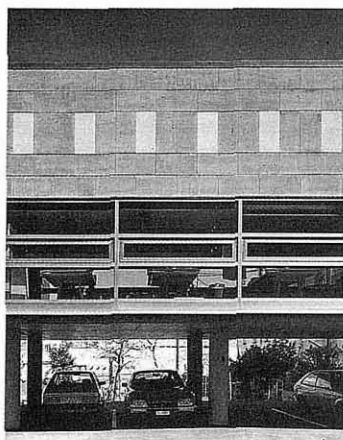
The architect must know exactly what he wants and why he wants something done in a particular way; the craftsman must understand the general sentiments to be expressed through teamwork. To achieve this result it is necessary to be strict, which also means simplicity, reduction and elementariness in the choice of forms and layouts.

Simplicity thus becomes a vehicle of communication and understanding among architects and craftsmen who work in the modern world, in the essential condition essential to making themselves understood to others.

si les opcions depenen de dades merament funcionals, totes les disciplines són impossibles, i, conseqüentment, qualsevol resultat apreciable també és impossible. Per això crec que qualsevol renovació que experimenta la nostra professió passa per una modificació de la tècnica constructiva. La tasca artesanal és art. Però, perquè aquesta tasca artesanal no desemboqui en el desordre creat per la multiplicitat i per la complexitat dels problemes, cal que es faci amb dedicació, seriosament, amb rigor. I, per damunt de tot, crec que s'ha de treballar amb claredat.

Cal que l'arquitecte sàpiga concretament què vol, cal que sàpiga per què vol que una cosa es faci d'una manera determinada, i l'artesà cal que compregui, cal que conegui els sentiments generals que hom vol expressar mitjançant la feina feta en equip. Per a aconseguir aquest resultat, cal ser estrictes, la qual cosa significa, també, simplicitat, reducció, elementarietat en l'elecció de les formes i dels traçats.

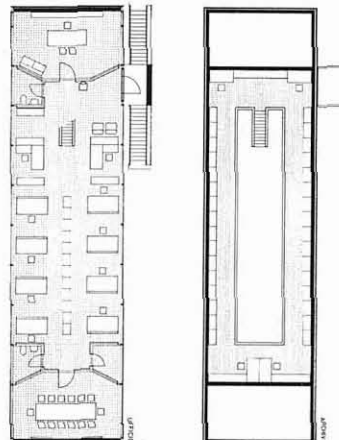
D'aquesta manera, la simplicitat es converteix en un vehicle de comunicació i de comprensió entre els arquitectes i els artesans que actuen en el món modern, esdevé la condició indispensable per tal de fer-se entendre als altres.

Exterior de l'edifici.
Foto: Alberto Flammer
Exterior View of the Building

Interior de la sala de treball.
Foto: Alberto Flammer
Interior View of the Working Hall

Estudi Arquitecte Livio Vacchini.
Locarno, Suïssa.
Planta primera i segona.
Office of the Architect Livio Vacchini.
First and Second Floor.